

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka pasākumus valsts atbalstam lauksaimniecībai un lauku attīstībai (turpmāk – atbalsts), atbalsta apmēru, kā arī tā piešķiršanas kārtību un kritērijus.

2. Atbalsts 2020. gadā ietver finansējumu 8 805 784 *euro* apmērā šādiem atbalsta pasākumiem:

- 2.1. lopkopības attīstībai – 6 104 019 *euro*:
 - 2.1.1. ciltsdarbam un dzīvnieku audzēšanai – 3 737 010 *euro*:
 - 2.1.1.1. ciltsdarba pasākumiem piensaimniecības nozarē – 2 136 007 *euro*;
 - 2.1.1.2. ciltsdarba pasākumiem liellopu gaļas ražošanas nozarē – 430 179 *euro*;
 - 2.1.1.3. ciltsdarba pasākumiem cūkkopības nozarē – 285 000 *euro*;
 - 2.1.1.4. ciltsdarba pasākumiem zirgkopības nozarē – 170 745 *euro*;
 - 2.1.1.5. ciltsdarba pasākumiem aitkopības nozarē – 122 962 *euro* (tai skaitā ciltsgrāmatas uzturēšanai – 2 560 *euro*);
 - 2.1.1.6. ciltsdarba pasākumiem kazkopības nozarē – 34 272 *euro*;
 - 2.1.1.7. ciltsdarba pasākumiem netradicionālajās nozarēs – 277 573 *euro*;
 - 2.1.1.8. dzīvnieku darbspēju un ģenētiskās kvalitātes popularizēšanas pasākumiem – 280 272 *euro*;
 - 2.1.2. dzīvnieku, ganāmpulku un novietņu reģistra uzturēšanai un piena šķirņu govju un kazu virspārraudzības nodrošināšanai – 366 683 *euro*;
 - 2.1.3. dzīvnieku liķu savākšanai, transportēšanai, pārstrādei un likvidēšanai – 1 133 440 *euro*;
 - 2.1.4. dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu savākšanai, transportēšanai un pārstrādei vai likvidēšanai – 70 000 *euro*;
 - 2.1.5. veterinārās ekspertīzes izmaksu daļējai segšanai – 319 836 *euro*;
 - 2.1.6. biškopības nozares attīstībai – 300 000 *euro*;
 - 2.1.7. lauksaimniecības dzīvnieku ģenētisko resursu saglabāšanai – 177 050 *euro*;
- 2.2. augkopības attīstībai – 880 937 *euro*:
 - 2.2.1. augu gēnu bankas, centrālās datubāzes un molekulārās pasportizācijas laboratorijas darbības nodrošināšanai – 39 129 *euro*;
 - 2.2.2. kultūraugu genofonda saglabāšanai un šķirnes identitātes pārbaudei – 147 978 *euro*;
 - 2.2.3. augsnes minerālā slāpekļa un oglekļa monitoringa īstenošanai – 64 221 *euro*;
 - 2.2.4. kvalitatīvas sēklas sagatavošanai un izmantošanai – 129 609 *euro*;
 - 2.2.5. selekcijas materiāla novērtēšanai, lai ieviestu integrētās un bioloģiskās lauksaimniecības kultūraugu audzēšanas tehnoloģijas, – 500 000 *euro*;
- 2.3. starptautiskai un savstarpējai sadarbībai – 520 512 *euro*:
 - 2.3.1. lauku un lauksaimnieku biedrību un nodibinājumu savstarpējās sadarbības veicināšanai un dalībai starptautiskajās organizācijās – 400 000 *euro*;
 - 2.3.2. tehniskajam atbalstam lauksaimniecības nozarē – 120 512 *euro*;
 - 2.4. tirgus veicināšanai – 384 782 *euro*;
- 2.5. pārtikas kvalitātes shēmām – 482 274 *euro*:
 - 2.5.1. dalībai pārtikas kvalitātes shēmās – 422 274 *euro*;
 - 2.5.2. nacionālās pārtikas kvalitātes shēmas un bioloģiskās lauksaimniecības shēmas veicināšanai – 60 000 *euro*;
- 2.6. 2019. gadā uzsākto atbalsta pasākumu izpildes finansējumam – 433 260 *euro*.

3. Uz šo noteikumu 2.punktā minētā atbalsta saņemšanu var pretendēt fiziska vai juridiska persona (turpmāk – pretendents).

4. Šo noteikumu 2. nodaļā (izņemot 2.13. un 2.14. apakšnodaļu), 3., 4., 5. nodaļā un 6.6. apakšnodaļā minētajos pasākumos iesniegumu un tam pievienotos dokumentus, kā arī pārskatus un sarakstus pretendents iesniedz papīra dokumenta formā, pievienojot vai nosūtot elektronisko versiju, vai elektroniska dokumenta veidā atbilstoši normatīvajiem aktiem par elektronisko dokumentu noformēšanu.

5. Pretendents šajos noteikumos noteiktajā kārtībā iesniedz Lauku atbalsta dienestā darījumu apliecināšanu dokumentu kopijas vai to kopsavilkumu, kurā norāda pakalpojuma sniedzēja nosaukumu, darījumu apliecināšana dokumenta saņēmēju, izrakstīšanas datumu, numuru un samaksāto summu.

6. Piešķirto finansējumu šo noteikumu 2., 3., 4., 5. un 6. nodaļā noteiktajām attiecināmajām izmaksām var apvienot ar citā atbalsta programmā piešķirto finansējumu, ievērojot Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (EK) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193), 8. pantā noteiktās prasības.

7. Atbalstu nepiešķir:

7.1. grūtībās nonākušam atbalsta pretendētā, ja:

7.1.1. kapitālsabiedrībai – akciju sabiedrībai vai sabiedrībai ar ierobežotu atbildību (izņemot mazos un vidējos uzņēmumus, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus) – uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no tās parakstītā kapitāla, ja, uzkrātos zaudējumus atskaitot no rezervēm (un visām pārējām pozīcijām, kuras pieņemts uzskatīt par daļu no sabiedrības pašu kapitāla), rodas negatīvs rezultāts, kas pārsniedz pusi no parakstītā kapitāla, un kapitāls attiecīgajā gadījumā ietver kapitāldaļu uzcenojumu;

7.1.2. sabiedrībai, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām (izņemot mazos un vidējos uzņēmumus, kas ir pastāvējuši mazāk nekā trīs gadus), uzkrāto zaudējumu dēļ ir zudusi vairāk nekā puse no kapitāla, kas norādīts sabiedrības grāmatvedības pārskatos. Šā apakšpunkta izpratnē sabiedrība ir tāda sabiedrība, kurā vismaz dažiem dalībniekiem ir neierobežota atbildība par sabiedrības parādsaistībām (jo īpaši pilnsabiedrības un komandītsabiedrības);

7.1.3. atbalsta pretendētā ar tiesas spriedumu ir pasludināts maksātnespējas process vai tiek īstenots tiesiskās aizsardzības process, vai ar tiesas lēmumu tiek īstenots ārpus tiesiskās aizsardzības process, vai ir uzsākta bankrota procedūra, piemērota sanācija vai mierizlīgums, vai tā saimnieciskā darbība ir izbeigta, vai tas atbilst valsts tiesību aktos noteiktiem kritērijiem, lai tam pēc kreditoru pieprasījuma piemērotu maksātnespējas procedūru;

7.1.4. atbalsta pretendents ir saņēmis glābšanas atbalstu un vēl nav atmaksājis aizdevumu vai atsaucis garantiju vai ir saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un uz to joprojām attiecas pārstrukturēšanas plāns;

7.1.5. atbalsta pretendents neatbilst mazo un vidējo uzņēmumu statusam, un pēdējos divus gadus uzņēmuma parādsaistību un pašu kapitāla bilances vērtību attiecība ir pārsniegusi 7,5, kā arī uzņēmuma procentu seguma attiecība, kas rēķināta pēc uzņēmuma ieņēmumiem pirms procentu, nodokļu, nolietojuma un amortizācijas atskaitījumiem (EBITDA), ir bijusi mazāka par 1,0;

7.2. Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352) 1. panta 1. punktā minētajām izslēdzamajām darbībām vai nozarēm, ja atbalsts pretendētājam tiek piešķirts saskaņā ar Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulu (EK) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352).

7.3. pretendētājam, uz kuru attiecas Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (EK) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193) 1. panta 5. punktā noteiktais Eiropas Komisijas atgūšanas rīkojums.

7.¹ Šo noteikumu 7.1.1., 7.1.2. un 7.1.5. apakšpunktā minētās prasības nevērtē, ja atbalsta saņēmējs ir fiziska persona, zemnieku saimniecība, biedrība vai nodibinājums.

8. Lauku atbalsta dienests:

8.1. savā tīmekļa vietnē ievieto informāciju par atbalsta piešķiršanas un izmaksas kārtību;

8.2. izvērtē pretendenta iesnieguma atbilstību šo noteikumu 2., 3., 4., 5. un 6. nodaļā minētajām prasībām un mēneša laikā (izņemot šo noteikumu 2.14. apakšnodaļā minēto iesniegumu) pēc iesniegumu iesniegšanas termiņa beigām pieņem lēmumu par iesnieguma apstiprināšanu (lēmuma pieņemšanas diena uzskatāma par valsts atbalsta piešķiršanas dienu) vai noraidīšanu. Ja iesniegums tiek apstiprināts, veic norēķinus vai slēdz līgumu ar pretendentu par šo noteikumu 2. punktā minētā atbalsta piešķiršanu, līgumā paredzot pušu saistības, atbildību un norēķinu kārtību;

8.3. izlases veidā pārbauda ne mazāk kā vienu procentu no atbalsta saņēmējiem katrā pasākumā, tai skaitā valsts iestādēs un valsts kapitālsabiedrībās, ja šajos noteikumos nav noteikta cita kontroles kārtība;

8.4. nodrošina pārbaudi, lai šo noteikumu 8.5.2. un 8.5.3. apakšpunktā minētais atbalsts nepārsniegtu Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 1407/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352) (turpmāk – regula Nr. 1407/2013) 3. panta 2. punktā un Komisijas 2013. gada 18. decembra Regulas (EK) Nr. 1408/2013 par Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. panta piemērošanu *de minimis* atbalstam lauksaimniecības nozarē (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2013. gada 24. decembris, Nr. L 352) (turpmāk – regula Nr. 1408/2013) 3. panta 3.a punktā noteikto *de minimis* atbalsta apmēru;

8.5. izmaksā:

8.5.1. pretendētājam atbalstu bezskaidras naudas norēķinu veidā, nepārsniedzot šo noteikumu 2. punktā minēto atbalsta pasākuma finansējumu. Ja atbalsta pieprasījums pārsniedz piešķirto finansējuma apmēru, Lauku atbalsta dienests veic norēķinus, proporcionāli samazinot izmaksājamo atbalsta apmēru par vienu vienību;

8.5.2. šo noteikumu 2.11., 4.3. apakšnodaļā un 5. nodaļā, kā arī 220.2., 221.1.2., 221.2., 221.3., 221.1 2. un 222.3. apakšpunktā minēto atbalstu, nepārsniedzot regulas Nr. 1407/2013 3. panta 2. punktā noteikto atbalsta summu vienam vienotam uzņēmumam saskaņā ar minētās regulas 2. panta 2. punktu;

8.5.3. šo noteikumu 2.13., 3.4. un 4.3. apakšnodaļā, kā arī 5. nodaļā minēto atbalstu, nepārsniedzot regulas Nr. 1408/2013 3. panta 3.a punktā noteikto atbalsta summu vienam vienotam uzņēmumam saskaņā ar regulas Nr. 1408/2013 2. panta 2. punktu;

8.6. atbalstu šo noteikumu 2.11., 3.4. un 4.3. apakšnodaļā, kā arī 5. un 6. nodaļā minētajiem pretendentiem drīkst kumulēt ar citu *de minimis* atbalstu līdz regulas Nr. 1407/2013 3. panta 2. punktā vai regulas Nr. 1408/2013 3. panta 3.a punktā noteiktajam attiecīgajam robežlielumam saskaņā ar regulas Nr. 1407/2013 5. panta 1. punktu vai regulas Nr. 1408/2013 5. panta 1. un 2. punktu, kā arī ar citu valsts atbalstu attiecībā uz vienām un tām pašām attiecināmajām izmaksām vai valsts atbalstu tam pašam riska finansējuma pasākumam, ja šīs kumulācijas rezultātā netiek pārsniegta attiecīgā maksimālā atbalsta intensitāte vai atbalsta summa, kas konkrētajā gadījumā īpašiem apstākļiem noteikta attiecīgajā valsts atbalsta programmā vai Eiropas Komisijas lēmumā, saskaņā ar regulas Nr. 1407/2013 5. panta 2. punktu vai regulas Nr. 1408/2013 5. panta 3. punktu;

8.7. datus par izmaksāto atbalstu glabā atbilstoši Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (EK) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193), 13. pantā noteiktajam;

8.8. divu mēnešu laikā pēc pārkāpuma konstatēšanas atbilstoši normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā 2014.–2020. gada plānošanas periodā administrē valsts un Eiropas Savienības atbalstu lauksaimniecībai, lauku un zivsaimniecības attīstībai, pieprasa atbalsta atmaksu, ja pretendents sniedzis nepatiesu informāciju vai pārkāpis šajos noteikumos minētās prasības;

8.9. piešķir šo noteikumu 2.1.1., 2.2.5., 2.3., 2.4. un 2.5. apakšpunktā minēto atbalstu, ievērojot Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulas (EK) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193), 6. panta 2. punktu;

8.10. šo noteikumu 2., 3., 4., 5. un 6. nodaļā minēto atbalsta pasākumu attaisnotajos izdevumos iekļauj pievienotās vērtības nodokli, ja tas nav atgūstams no valsts budžeta;

8.11. publicē informāciju par atbalstu, kas piešķirts saskaņā ar Komisijas 2014. gada 25. jūnija Regulu (EK) Nr. 702/2014, ar kuru konkrētas atbalsta kategorijas lauksaimniecības un mežsaimniecības nozarē un lauku apvidos atzīst par saderīgām ar iekšējo tirgu, piemērojot Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. un 108. pantu (Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis, 2014. gada 1. jūlijs, Nr. L 193), ievērojot minētās regulas 9. panta 2. punkta "c" apakšpunkta prasības;

8.12. ja atbalsta saņēmējam, kas darbojas primārās lauksaimnieciskās ražošanas jomā, atbalsta piešķirums pārsniedz 59 999,99 *euro* vai atbalsta saņēmējam, kas darbojas lauksaimniecības produktu pārstrādes jomā, atbalsta piešķirums pārsniedz 499 999,99 *euro*, publicē šādu informāciju:

8.12.1. saiti uz tīmekļa vietni, kur publicēti normatīvie akti par valsts atbalstu lauksaimniecībai;

8.12.2. atbalsta piešķirējas iestādes nosaukumu;

8.12.3. atbalsta saņēmēja vārdu un uzvārdu (fiziskai personai) vai nosaukumu (juridiskai personai), katram atbalsta saņēmējam piešķirtā atbalsta veidu un summu, piešķiršanas datumu, uzņēmuma veidu (sīkais (mikro), mazais, vidējais vai lielais uzņēmums), atbalsta saņēmēja atrašanās vietas reģionu (*NUTS* II līmenī) un atbalsta saņēmēja darbības galveno ekonomikas nozari (*NACE* grupas līmenī);

8.13. datus par izmaksāto atbalstu glabā 10 gadus no atbalsta piešķiršanas dienas;

8.14. lēmumu par atbalsta piešķiršanu saskaņā ar regulu Nr. 1407/2013 pieņem līdz 2021. gada 30. jūnijam;

8.15. datus par *de minimis* atbalstu glabā atbilstoši regulas Nr. 1407/2013 6. panta 4. punktā minētajām prasībām.

8.¹ Pretendents, kas saņem *de minimis* atbalstu, ievēro regulas Nr. 1407/2013 1. panta 2. punktā un regulas Nr. 1408/2013 1. panta 2. un 3. punktā noteiktās prasības.

8.² Pretendents lēmumu par visu veidu piešķirto atbalstu glabā 10 gadus no atbalsta piešķiršanas dienas.

9. Šajos noteikumos minētais atbalsts attiecas uz pasākumiem, kas tiek īstenoti kārtējā gadā, izņemot 2.6. apakšpunktā minētos pasākumus.

10. Ja atbalsts ir piešķirts Latvijas Lauksaimniecības universitātes un Malnavas koledžas studentiem saskaņā ar normatīvajiem aktiem par ikgadējo valsts atbalstu lauksaimniecībai un tā piešķiršanas kārtību, bet atbalsta saņēmējam pēc izglītības iegūšanas neizdodas uzsākt darba attiecības ar nākamo darba devēju, tas ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc studiju beigām iesniedz Lauku atbalsta dienestā izglītību apliecināša dokumenta kopiju. Lauku atbalsta dienests no atbalsta saņēmēja nepieprasa šajā punktā minētajos normatīvajos aktos paredzētās izziņas un saņemtā atbalsta atmaksu.

10.¹ Ja atbalsta saņēmējs ir pārkāpis regulas Nr. 1407/2013 vai regulas Nr. 1408/2013 prasības, tam ir pienākums atmaksāt Lauku atbalsta dienestam saņemto valsts atbalstu kopā ar procentiem, kuru likmi publicē Eiropas Komisija saskaņā ar Komisijas 2004. gada 21. aprīļa Regulas (EK) Nr. 794/2004, ar ko īsteno Padomes Regulu (ES) 2015/1589, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai, 10. pantu, tiem pieskaitot 100 bāzes punktu par periodu no valsts atbalsta izmaksas līdz tā atgūšanas dienai, ievērojot minētās regulas 11. pantā noteikto procentu likmes piemērošanas metodi.